

WWF

FACTSHEET

2011

Obnova vlažnih staništa na području Mure, Drave i Dunava

WWF, kao jedna od najuticajnijih svetskih nevladinih organizacija za zaštitu prirode, u januaru 2011. godine započeo je dvogodišnji projekat revitalizacije vlažnih staništa u Specijalnom rezervatu prirode „Gornje Podunavlje“. Projekat „Obnova močvarnih staništa na području Mure, Drave i Dunava“, uz revitalizaciju vlažnih livada i bara na području Štrbca, obuhvata i obnovu ribnjaka Podunavlje u Parku prirode Kopački rit u Hrvatskoj.

Svrha projekta

Tokom projekta obnoviće se prirodna staništa, i time pozitivno uticati na zaštićene vrste kao što su orao belorepan, patka njordka i brojne vrste čaplji.

Ovaj projekat će doprineti sprovođenju evropskih direktiva u oblasti voda i zaštite prirode, naročito Direktive o pticama, Direktive o staništima, Okvirne direktive o vodama i Direktive o poplavama.

Planirana je obnova vlažnih livada i bara na površini od 500 ha radi očuvanja biološke raznolikosti močvarnih staništa.

Regulacijom rečnih vodotokova za potrebe rečne plovidbe i poljoprivrede u poslednjih 100 godina uništeno je 80% prirodnih plavnih područja uz Dunav, kao biološki najproduktivnijih staništa. Nestankom plavnih područja znatno su smanjene i brojne usluge ekosistema kao što su odbrana od poplava, obezbeđivanje prirodnih resursa ili prečišćavanje vode. Zaštita preostalih plavnih područja Dunava delimično je postignuta poslednjih godina, no uvidelo se da određena prirodna područja treba obnoviti kako bi im se vratila prvobitna funkcija. Stoga je WWF, u partnerstvu s brojnim institucijama i organizacijama, pokrenuo inicijativu s ciljem obnove plavnih područja duž Dunava.

Studija „Procena potencijala za restauraciju duž Dunava i njegovih glavnih pritoka“, koju je WWF pripremio s konsultantskom kućom Fluvius, prvi je korak ka postizanju ambicioznog cilja WWF-a da do 2020. godine 1,5 miliona ha poplavnih površina bude zaštićeno ili povezano s rečnim sistemima.

Osnovne prirodne odlike močvarnih staništa čine biljne zajednice više vrsta vodene sočvice, šaši, oštrica, belog i žutog lokvanja, močvarne perunike, trske i rogoza. Tokom proleća i leta ploveća vegetacija predstavlja mesta za gnežđenje brojnih vrsta, među njima sive guske, patke njordke i belobrade čigre. Ubrzanim zarastanjem otvorenih vodenih površina i širenjem invazivnih vrsta, onemogućeni su prirodni ciklusi ishrane i razmnožavanja brojnih vrsta koje naseljavaju ova staništa. Verujemo da će se ptice vratiti kada se bare ponovo ispune vodom.

Tokom revitalizacije vlažnih staništa u Štrpcu biće uklonjena žbunasta vegetacija, prvenstveno vrba iva (*Salix caprea*), rakita (*Salix cinerea*) i bagremac (*Amorpha fruticosa*). Povećanjem površina pod otvorenom vodom obnoviće se mozaičnost prirodnih staništa – vlažnih livada, slatina i bara. Revitalizacija će doprineti očuvanju prirodnosti područja, unapređenju statusa zaštite pojedinih vrsta i tako doprineti razvoju održivog turizma i lokalnih zajednica.

Prirodne vrednosti Gornjeg Podunavlja

Gornje Podunavlje – veliko plavno područje na severozapadu Vojvodine, predstavlja jednu od najočuvanijih ritsko-močvarnih celina na toku Dunava kroz Srbiju. Kao važan centar biološke raznovrsnosti, od 2001. godine zaštićeno je kao Specijalni rezervat prirode (SRP).

Karakteriše ga izuzetno bogatstvo ornitofaune u kojoj se ističu retke vrste kao što su orao belorepan (*Haliaeetus albicilla*) i crna roda (*Ciconia nigra*). Rezervat „Gornje Podunavlje“, u autentičnom ritskom ambijentu, naseljavaju brojne retke vrste kao što su divlja mačka (*Felis silvestris*), vidra (*Lutra lutra*) i jazavac (*Meles meles*), kao i najveća populacija evropskog jelena (*Cervus elaphus*) u Srbiji. Guste, gotovo neprohodne ritske šume autohtonih topola i vrba ispresecane brojnim rukavcima i mrtvajama danas su gotovo reliktnog karaktera.

Međunarodni značaj SRP „Gornje Podunavlje“ prepoznat je upisivanjem na listu međunarodno značajnih vlažnih područja (tzv. Ramsarskih područja). Zbog izuzetnog bogatstva ornitofaune proglašeno je značajnim područjem za ptice (IBA – *Important Bird Area*) i odabranim područjem za dnevne leptire (PBA – *Prime Butterfly Area*), a takođe čini deo ekološke mreže Emerald.

Realizacija projekta

WWF će u saradnji sa JP „Vojvodinašume“, upravljačem zaštićenog područja SRP „Gornje Podunavlje“, i uz podršku Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode, revitalizacijom staništa upostaviti sve ekološke funkcije bara i vlažnih livada u Štrbcu. Početak radova je planiran za leto 2011. godine.

© MARKO TUKAKOV

© STEFANO UNTERTHINER / WWF

Projekat se sprovodi uz finansijsku podršku *The Coca-Cola Company* sa kojom je WWF uspostavio partnerstvo sa ciljem obnove poplavnih područja duž Dunava radi obezbeđenja staništa za bogatu floru i faunu Dunavskog sliva. Ovo partnerstvo pokazuje savremeni model javnog i privatnog partnerstva radi dobrobiti za prirodu i ljude. Cilj kompanije *Coca-Cola* je da nadoknadi lokalnim zajednicama i prirodi svu količinu vode koja se upotrebi za proizvodnju pića, prvenstveno kroz podršku programima zaštite voda.

	<p>Zašto smo ovde Da zaustavimo uništavanje životne sredine Zemlje i da izgradimo budućnost u kojoj ljudi žive u harmoniji s prirodom.</p>
	<p>www.panda.org/serbia www.panda.org/dcpo</p>

U SARADNJI SA:

Za dodatne informacije kontaktirajte WWF:

Duška Dimović
 Tel. +381 113349479
ddimovic@wwfdep.org